

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felolvasó szerkesztő:	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Helyben:	Vidéken:	Dr. HEGEDŰS LORÁNT.	DEBRECZEN,
Egy héra. 1 kor. Egy héra. 1 kor. 50 Hll.	Egy héra. 1 kor. Egy héra. 1 kor. 50 Hll.	Kiadók és laptulajdonosok:	Piacz-utca 49. szám.
Negyedévre 3	Negyedévre 4 50 .	HOFFMANN és KRONOVITZ.	

Bankok fuziója

Debrecen, december 18.

Még egy-két hét és Debrecen összes pénzüzetetei, valamint gyárüzemei és egyéb részvénytársasági, vagy szövetkezeti alapon működő intézetei elkészítik mérlegeiket. — A mérleg, ha hü képét adja az 1912. évi üzletmenetnek, meg fogja mutatni az 1912. évi szomorú eredményt.

Az 1912. év sok-sok intézet évkönyvében gyászos betükkel lesz megörökítve.

Az 1912. év sok intézet létjogosultságát teszi próbára. — Mint egy óriási szélvész, amely szaggat, tördel, zuz mindent, amit útjában talál és csak a sziklaszilárdan álló tárgyak állhatnak neki ellent: úgy ez a lefolyt év is csak ama társaságokat, szövetkezeteket, gyári üzemeket hagyja épen, amelyek a lefolyt hét bő esztendőben eléggé szilárd alapot vethettek maguknak. A többieket irgalmatlanul elsodorja a szerencsétlen pénzkrisis, ha észre nem térnek és nem *fuzionálnak*.

Az utolsó tíz esztendőben gombamódra szaporodtak el a bankok, szövetkezetek és gyárüzemek, meg a részvénytársasági alapon létrejött üzemek.

A sok bank, hogy üzletet és forgalmat csináljanak, fünek-fának hiteleztek szertelen módon, felszöktették az ingatlanok árát és gyarapították a különféle gründolásokat.

Valakinek, ha 1000 koronáig volt hitele, szövetkezett 2 más társsal és egymásnak az

zsrálva, 8—10 intézetben 25—30 ezer kor. arithmetika permutációja szabályai szerint hitelt vettek igénybe. — Akárhány esetben 25—30 százalékkal nagyobb hitelt adtak egy-egy ingatlanra, mint a mennyi annak a beszerzési ára volt. Az illető zsebre vágva az ilyképen nyert 20—25 százalékot, mit sem törődött a jelzálogkölesön törlesztésével.

Valaki nem rendelkezvén elegendő tőkével, hogy üzletét folytathassa, részvénytársasággá alakította át. Ámde a részvénytársasági alapra fektetett üzletnek a költsége tizszer annyi, mint a magánüzleté. Természetes, hogy sok ily üzlet is tönkrement, megkárosítván ama pénzüzeteket, amelyek könnyelműen hiteleztek azoknak, vagy finanszírozták azokat.

Debrecen hiteligenyét — normális viszonyok mellett — negyedrésnyi annyi bank és szövetkezet képes kielégíteni és tekintettel arra, hogy negyedrésnyi annyi intézetnek a rezsije is csak negyedrésnyi annyi: az a kisebb minimumra redukált intézeti kör reálisabb módon járhat el a hitelezésnél.

A gyárüzemek sem mindig és minden esetben a szükséglet, a kereslet hatása alatt keletkeztek. Ha egy gyár prosperált, mint pl. a téglapárnál, nyomban féltucat új téglagyár jött létre. Így ment ez más részvénytársasági alapon keletkezett gyáraknál is.

A legnagyobb és legszertelenebb láz jelentkezett azonban a szövetkezetek alapításánál. — Ott van pl. Temesvár, Arad, Szabadka, stb. városok, hol aránylag véve még tized-

résnyi annyi szövetkezet sincs, mint Debrecenben. Amíg az építési- és az ingatlanok adás-vevési láz tartott és amíg a pénz özönlött, addig ezek a szövetkezetek és kisebb bankok valahogy megéltek. Ők kaptak pénzt 5 százalékra, kihelyezték 7 százalékra, csináltak forgalmat és a 2 százalékból úgy, ahogy, megéltek. Mára azonban, amikor ezen kisebb intézetek 8 százalékra sem kapnak már pénzt, ki van zárva, hogy eme kisebb, nem szilárd bázisra megalapozott intézetek fenn tarthassák magukat. Néhány régebbi, reális bázison keletkezett és hitelképes igazgatósággal rendelkező intézet kiállja a krízist, a többi azonban nem igen fogja azt kibírni.

Ugyanazért legajánlatosabb volna, hogy ha két-három ilyen kisebb intézet összeállana és fuzionálva, egybeolvadna. Ezen fuzióból kifolyólag először lepadna a kezelési és üzemi költség egyharmadára, másodsor a törzsbelevők háromszorosa megnövekednének, annál az egygyé vált intézetnél, harmadszor mindegyik intézetnek lévén egy kis tartalékja, eme tartaléktöke tetemes összegre növekednék és ezáltal hitele is gyarapodnék. — Ugyanaz áll hasonmóságú gyárüzemeknél is, amelyek a fuzió által megerősödhetnek.

Ha az egész város által köztisztelőben és a legnagyobb renomében állott Közgazdasági Bank nem átalott beleolvadni a Nagyta-karékpenztárba; ha az István-malom—Magyarország malmainak eme elsőrangú tényezője jónak látta összeházasodni a Borsodival, miért restelnék azt a kisebb pénzüzetetek?

LEGJOBB KALAPOK FEKETÉNÉL.

Hitel

Irta: Molnár Ferenc.

(Szinhely: a Budapesti Általános Bugger-Bank M. Sz. hivatalos helyisége, amely valamikor korcsma volt s amelyben még most is elmúlt gulyások illata leng. — A háttérben zöldvirágos IGAZGATÓ felirású tábla, közepén pedig zsirfoltos környékű kilincs látható. Személyek: az *Igazgató*, 40—45 éves, kissé kancsal ur. A *Pénztáros*, piros nyakkendőben. A *Szolga*, tagbaszakadt óriás, aki négy éven át „rauszmejszer“ volt a Trieszti Nőnél. Az *Áldozat*, kopott, sovány kishivatalnok, könyvelő egy többször leégett és néhányszor felrobbant kültelki vegyészeti gyárban. Napsugaras tavaszj délelőtt.)

A *pénztáros*: Nix ix nyusz.

A *pénztáros*: Bocsánat, almát sütök.

Az *igazgató*: Ez egy jó eszme. (A szolga-hoz.) Imre, hozzon nekem is két szép almát. Itt egy hatos.

A *szolga*: Igenis.

(Indul.)

Az *igazgató*: Hopp, hopp! Imre, jöjjön vissza. Nézze, itt van az a rossz korona, a mivel tegnap becsaptak. Próbálja inkább ezt elsütni az üzletben.

A *szolga*. Csak tessék ideadni. Csak tessék rám bízni.

(Indul.)

Az *igazgató*: Hopp, hopp! Imre, hát a hatosomat nem adja vissza?

A *szolga*: Miféle hatost?

Az *igazgató*: Amit most adtam. Ez már igazán szemtelenség, letagadni!

A *szolga*: Nekem tetszett adni?

Az *igazgató*: No még . . . Kvassai ur, nem adtam neki egy hatost?

A *pénztáros*: Igen, én is láttam!

Az *igazgató*: Becsületszavamra mondom. A *szolga*: Hát akkor itt a hatosa. De bizony isten nem emlékszem rá, hogy nekem adott volna.

(Almáért megy.)

Az *igazgató* (angolul): Vativnyusz?

A *pénztáros*: Nix is nyusz.

(Hosszas szünet.)

Az *igazgató*: Mi van azzal a Hermannal?

A *pénztáros*: Most kell neki jönni.

(Az igazgató kiáll az ajtóba és sütkérezik a napon. — Arra megy egy ur és köszön neki.)

Az *igazgató* (az üveg mögött): Akaszd fel magad.

A *szolga* (visszajön): Itt az alma. A ko-

ronát visszaadom. Nem tudtam elsütni. Kapok hat krajcárt. (A pénztároshoz.) Kérem, jön a Hermann. Itt a hamis korona.

Az *igazgató*: Jön? — Mindenki a fedélzetre!

(Beszalad a tapétaajtós szobába. — A pénztáros hamar eldugja az almát és a kasszához ugrik. A könyvelő zsebre teszi a kést, mellyel körmeit tisztogatta. A szolga a fogas mellé ül.)

Az *áldozat* (belép): Jónapot kívánok!

A *pénztáros* (írások között kaparászva): . . . pot.

Az *áldozat*: Kérem, Litschauer igazgató urat keresem.

A *szolga*: Kérem a kabátját.

(Lehuzza róla a kabátot, olyan módon, mintha kifosztaná. A kabátot egy szempillantással 20 forintra becsüli. A kalapba bele néz. A nikkelféjű boton ezüstpróbát keres.)

Az *igazgató* (kijön): Kérem, Kvassai ur, legyen szives ezt a tőketörlesztést . . . ah! — Hermann ur! Van szerencsém!

Az *áldozat*: Jónapot, igazgató ur. Nos?

Az *igazgató*: Hát kérem, az igazgatóság tegnap tartott ülésén megszavazta önnek a háromszáz koronát.

Az *áldozat*: Istenem . . . végre! (Elsápad az örömtől.)

Alljanak tehát össze eme intézetek és vegye a kezébe az ügyet egy hozzáértő és a kellő szakismerettel, meg tekintéllyel bíró egyén és hajtsák végre az egészséges fuziót.

Kuthi Zsigmond.

Merénylet a város pénztára ellen

Szerződés hosszabbítást kér a Magyar Aszfalt

Bizonyos elfásultsággal gondol az ember már egyes dolgokra, amelyek évekig voltak panasz tárgyai, elkeseredés okai. Már nem is tudunk fölháborodni, ha mindennap százszor is bosszankodnunk kell e dolgok miatt. Ez egyes dolgok között van a debreceni utcák, a burkolat állapota, a kegyetlen, áttaposhatatlanság.

Hogy mégis foglalkozunk ezzel a dologgal, hogy ez állapotok mégis föl tudnak háborítani újra és különösen most: az a Magyar Aszfalt Részvénytársaság érdeme. A Magyar Aszfalt Részvénytársaság, amelynek volt bátorsága a városhoz egy kérvényt beadni, hogy az aszfalt burkolatra vonatkozóan vele kötött szerződést hosszabbítsa meg a város.

Ehez a kéréshez igazán bátorság kellett. Hogy miért, azt mindenki tudja, aki Debrecen utcáinak állapotát és a Magyar Aszfalt Részvénytársaság eddigi debreceni szereplését ismeri.

Az aszfalt burkolatok, igaz, hogy a többiek is, gyalázatos rosszak. Megdöbbentő figyelmetlenséggel kezelik az aszfaltburkolatokat és ismeretes, hogy a fentartás csak papíron és a szerződésben van meg nálunk, amelyet a városi tanács, nem tudni, könyörületből, vagy mjért, kötött meg a Magyar Aszfalt Részvénytársasággal. Azok az utcarészek, amelyek a tanács aszfalttal burkolatott, soha egy pillanatig sem voltak teljesen jókarban s mindaddig, amíg életveszélyessé nem lett már a burkolat, mindaddig, amíg a tanács tagjai maguk nem tapasztalták, hogy a simának nevezett aszfaltburkolaton olyan szakadékok vannak, hogy akit azokon keresztül kocsi visz és a nyakát nem törte, az legalább is a nyelvétől harapott ki egy darabot. addig nem

is történt semmi „fentartás”, amelyért különben a város súlyos általánosösszeget fizet.

A Magyar Aszfalt Részvénytársaság anyagolvasztó gépei oly ritkán láthatók Debrecenben, a munkásait oly kevésszer látjuk a burkolat javításán dolgozni, hogy nem csoda, ha a debreceni ember még most is csodálkozva nézi a szurokszagu füstöt.

És a Magyar Aszfalt Részvénytársaság ezek után és az általa „föntartott” aszfalt burkolat fölháborító hiányai dacára merészeli kérni, hogy a „föntartás” iránt hosszabbítsák meg a szerződést.

Reméljük azonban, a város pénztára ellen intézett merényletnek a tanács nem fog segítő társul állani. Eddig szinte gyámoltalanul türt a tanács a Magyar Aszfalt Részvénytársaság dolgait, ideje már, hogy végre a sarkára álljon és ne vágja szántsándékkal a vállalat fejéhez a pénzt, amelyet a Magyar Aszfalt Részvénytársaság nem érdemelt meg, olyan vállalathoz, amely köteleességét nem teljesítette a várossal szemben.

A Magyar Aszfalt különben nemcsak Debrecenben ilyen kitiűnő és kulans vállalkozó, ilyen mindama városokban, ahol munkákat teljesített és ahol a körmére néztek.

Aradon, ahol a város majdnem minden utcáját aszfaltburkolat fedi, s ahol minden darab aszfaltot a Magyar Aszfalt csinált; rájöttek, hogy a városra a legrosszabb üzlet összeköttetésben lenni e vállalattal. A legutóbbi egyik közgyűlésen a legelölőbb szölk a Magyar Aszfaltól és a legvehemensőbb támadások közben tiltakoztak az ellen, hogy bárminő kis munkát is kapjon még. A közgyűlés tagjai kijelentették, hogy inkább nem aszfaltoztatnak többet, inkább köburkolatot alkalmaznak, semmit a Magyar Aszfalttal tovább is üzleti összeköttetésben legyennek.

Azután ott van a Magyar Aszfalt működésére a legújabb példa Székesfehérváron, ahol 1000 koronák osztogatásával dolgozott s csinált üzleteket a várossal.

De itt van a legkomolyabb példa Debrecen aszfaltburkolatai, amelyek a Magyar Aszfalt hanyagsága miatt életveszélyesek.

Van elég más vállalkozó, aki aszfalt, vagy aszfaltszerű burkolatot készít, nem monopólium az aszfaltburkolás, ne tegye azt a debreceni tanács sem. A legkeményebb válasszal kell visszadobni a Magyar Aszfalt ajánkozását. Olyan föntartás, mint az övé: nem kell. Annál kevésbbé, mert hi-

hetően végül is meg fog már kezdődni egyszer az általános burkolás, amelynél az aszfaltnak vagy aszfaltszerű anyagoknak kell dominálniok. Itt már szerepelnie sem szabad a Magyar Aszfaltnak. A város pénze nem Csáky szalmája, úgy gondoskodjék hát a város tanácsa.

A városi párt

Értekezlet a közgyűlés előtt

A debreceni városi párt, amely minden városi közgyűlés előtt értekezletet tart, hogy azon egységesen állást foglaljon a közgyűlési ügyekben, ma ismét értekezletet tartott. E mai értekezlet különösebb jelentőséggel is bír. És pedig több irányban.

Egyik irány az, hogy a városi párt, amely eddig is teljesen távol állott minden országos politikai kérdéstől s amely tisztán Debrecen érdekeinek szempontjából bíralt meg minden kérdést, fokozottabb tevékenységet fejt ki, erősebben szervezkedik. A másik irány pedig az, hogy a város ügyvezetésével szemben fokozottabb, erélyesebb ellenőrzést fog gyakorolni. Mindkét irány megmozdulásnak csak örülhet a város polgársága, mert hiszen a városi párt volt eddig is az, amely fölírva a várost abból a letargiából, amelybe a klikkek és pártpolitikai csoportok ejtették s a városi párt vezette Debrecen a haladás útjára.

Mindezeknek a mai értekezleten Jánosi Zoltán adott kifejezést gyönyörű, tartalmas beszédében. Rámutatott a szervezkedés szükségességére a kerületekben is. Rámutatott arra is, hogy a városi pártot azzal vádolják, persze legtöbbször kortes fogásból, hogy a munkapárttal egy, ez nem igaz, mert a városi pártban politikai pártállás nélkül egyesülhetnek az emberek. Példa erre ő maga és még igen sokan. A függetlenségi párt mindig hangoztatta, hogy zárjuk ki a közgyűlés terméből és a város ügyei közül a pártpolitikát és mégis láttuk a legutóbbi városatyá választáson, hogy éppen a függetlenségi párt korteskedett pártpolitikai jelzavakkal.

A helyesléssel fogadott szavak után az értekezlet letárgyalta az egyes tárgysorozati pontokat. Ezek közt azt is, hogy a mi-

(Kvassai ur csöndesen bele nevet a trezorba.)

Az igazgató: Lehetne, a Kereskedelmi Banknál. De mi szövetkezet vagyunk. — A pénzből tehát még ötven korona lemegy.

Az áldozat (reszketve): Lemegy?

A szolga: Le!

(Kinos csönd.)

Az igazgató (kegyetlenül hideg hangon): Marad tehát önnek 138 korona 50 fillér.

Az áldozat: Csakhogy marad!

Az igazgató (fanyarul): A viccelődést se szeretem. Magát senki se hitta ide. Magától jött. Mért nem ment Lánczy Leóhoz? Arra a rongyos mahagoni-trimóra, ami magának van, nem adhatunk ezeket.

Az áldozat: A mahagoni . . . honnan tesszik tudni?

Az igazgató: Bizalmi emberünk ott volt. A két ágy husz forintot ér. Mindent tudunk.

Az áldozat: Hm.

(Belép az utcáról egy idegen.)

Az igazgató: Végezzünk gyorsan, látja, hogy várnak. Iria ezt alá. Ezt is. Ezt is. És ezt is!

Az áldozat: Ez mi?

Az igazgató: Ne kérdezzen annyit, látja, hogy várnak rám. (Az idegenhez.) Azon-

Az igazgató (szemrehányóleg): De Kvassai ur!

A szolga (szigoruan): Kvassai ur!

Az igazgató (szeliden): Kapna, mondom, ennyit. De ugy-e bár, ön látta a cégtáblánkon az M. Sz. betűket. Tudja mit jelent ez?

Az áldozat (remegve): Nem.

A szolga: Ez magának huszonöt pengőt jelent.)

(Kvassai ur csöndesen bele nevet a kasszába.)

Az igazgató: Ez azt jelenti: Mint szövetkezet. Tehát önnek ebbe a szövetkezetbe be kell lépnie. Ön fizet . . .

Az áldozat: Én?

Az igazgató (emelt hangon): Ön fizet ötven koronát és azért kap egy törzsszelvényt. Ez önnek négy percentet hoz évenként.

Az áldozat: De én nem akarok pénzember lenni!

Az igazgató (idegesen): Tudja, itt minden existál nálunk, csak az nem existál, hogy „de”. Ezt szüntesse be.

Az áldozat: De én . . .

A szolga (fenyegetőleg közeledik feléje.): Na, na, ne féljen! — Nem esszük meg. Csak folytassa.

Az áldozat (ijedten): Nem lehetne . . . a nélkül?

Az igazgató: Alá fog irni néhány nyomtatványt és azzal megkapja a pénzt.

Az áldozat: Mindent aláírok. Tetszik tudni, kis fiunk született és annak kell. Borzasztó sok kiadás van egy ilyen gverekkel. Hát kapok háromszáz koronát . . .

A szolga: Na, nem az egészet.

Az áldozat: Tessék?

Az igazgató: Hü emberünknek igaza van. Egy kis levonás lesz. Kvassai ur. kérem a Hermann-féle elszámolást.

A pénztáros: Tessék.

Az igazgató: Hát van, kérem tizenöt korona levonás a tartalék-alapra, nyolc korona a jutalékra, két korona ötven a nyomtatványokra, tizenhét korona kamatvesztés, nyolc korona tőkenyeresség, hat korona biztosítéki konverzió, három korona ellenőrzési díj, nyolc korona leszámítolási jutalék, egy korona jutaléki leszámítolás, harminc korona törzs levonás, négy korona másodfoku keresetj pótlevonás, három korona egyéb levonás, négy korona díjgyvenleg és két korona hitelcsontkítási pótkamat. Összesen 111 korona 50 fillér. Kapna tehát ön 188 korona 50 fillért.

A szolga: Igen ám, de . . .

Az igazgató: Hü emberünknek ismét igaza van.

A pénztáros: Most jön a java!

Pintér Gusztáv

ékszerész és órás. Plac-n. 26. (Barakban)

Divatos briliánt ékszerek, jegygyűrűk, láncok, pontosan járó zsebórák olcsó bevásárlási forráa. Ékszerek, zseb- és ingaórák pontosan jótállással készítettnek.

Karácsonyi ajándékok.

niszter értekezés ellen tázására sz bíró lesz a lalt állást, nincs még lást a taná

Állást állásos beto noki állásra ra Szüics C lásra Hars man kitünő selői a vá mindhárom nyer a vá szintiség s helyesebb reg utánuk

Mi

az a

Dr. T

Hogy törvényk tassuk, sz kommentá melyben niszter a kezletén a ségre val

Szakü ügyminiszr kiemelte, hogy a m között az tást elren megindítá ben az a volna.

Ellen vární óha ségnek és törvényel táásokat t gazdaság vágásba

nal kéren folyton f

Az a tek vissz

Az a nem hatv

és a levó pénztáro

nak. (Az

Az

En nem

mondani

schauer

Az

sék bejö

(Be

vel int a

ajtóból

tést tesz

ból enny

Az

A a

(K

jól meg

tünik.)

A a

Me

niszter értesítése szerint nem küldhet a tanács ellen elhangzott Révy-féle vádak tisztázására szakértőt, mert fegyelmi esetén ő bíró lesz az ügyben. Az értekezlet úgy foglalt állást, írjon föl a közgyűlés, hogy itt nincs még fegyelmiről szó, mert a megtorlást a tanács a bíróságnál fogja keresni.

Állást foglalt az értekezlet a tisztviselői állás betöltése kérdésében is. A pénztárnoki állásra Csapó Lászlót, az ellenőri állásra Szücs Gusztávot, a rendőrfogalmazói állásra Harsányi Imre drt jelölte. Mindhárom kitűnő, ambiciózus, szorgalmas tisztviselő a városnak, akikben a választással mindhárom állásra elsőrangú munkaerőt nyer a város. Megválasztásuk minden valószínűség szerint egyhangú lesz, ami annál helyesebb lesz, mert ez által egy egész seereg utánuk következő tisztviselő is előlép.

Mi van az adótörvénnyel?

Dr. Teleszky János pénzügyminiszter beszéde

Hogy az ország polgárságát, az új adótörvény körül támadt kavarodásban tájékoztassuk, szükségesnek tartjuk minden egyéb kommentár nélkül ismertetni azt a beszédet, melyben dr. Teleszky János pénzügyminiszter a nemzeti munkapárt szombati értekezletén az adóreform lényegét és a közönségre való kihatásait előadta.

Szakcszerű bevezető részében a pénzügyminiszter mindenképp előtérbe hozta, hogy a kormány nem gondol arra, hogy a mai bizonytalan gazdasági viszonyok között az új törvények alapján az adókievételest elrendelje. A kormány erre a mozgalom megindítása előtt sem gondolt, mert különben az adókievételest már kiadta volna.

Ellenkezőleg, a kivétel megindításával várni óhajtott addig, míg egyrészt a közönségnek és a közegeknek idejük lesz az adótörvények végrehajtása iránt kiadott utasításokat tanulmányozni és amíg másrészt a gazdasági helyzet ismét a normális kerékvágásba jut.

nal kérem. Ez a kötelezvény, hogy ön öt évig folyton fizet.

Az áldozat: És körülbelül mennyit fizetek vissza azért a hatvan forintért?

Az igazgató: Kérem, ne viccelődjék. Az nem hatvan forint, hanem háromszáz korona és a levonások. Na, most ajánlom magam, a pénztáros ur majd kifizeti. Látja, hogy vannak. (Az idegenhez.) Parancsol kérem?

Az idegen (halk, alig hallható hangon): Én nem parancsolok, én csak azt írtam megmondani, hogy pfuj az egész bank. pfuj Litschauer ur és pfuj az egész rablóbanda.

Az igazgató: De kérem, kérem... tessék bejönni velem!

(Bevonszolja a tapétaajtó mögé s szemével int a szolgának, aki utánuk megy. — Az ajtóból még kihallatszik: „Pfuj!” „Följelenést tesz!” „Uzsora!” stb. A szolga hangjából ennyi: „Hallja, jó lesz nem izélni!”)

Az áldozat (idegesen): Mi ez?

A pénztáros: Semmi.

(Kifizeti. Az áldozat kimegy és az utcáról jól megnézi a bank cégtábláját. — Majd eltűnik.)

A könyvelő: Na?

A pénztáros: Elsütöttem a rossz koronát.

Ami az új adótörvényeknek életbeléptetésének egy évre való elhalasztását illeti, a pénzügyminiszter elismeri, hogy az e jelszó alatt megindult mozgalomnak igen sok jóhiszemű pártolója van, akik tényleg azt hiszik, hogy ezzel a kérdés tényleg be is van fejezve. A mozgalom igazi rugója és a vezetőik valódi célja azonban nem az, hogy az új adótörvények életbeléptése egyáltalán ne következzen be mindaddig, míg e törvények az ő izlésük szerint nem módosíthatók. Ez az a pont, ahol a kormány nem engedhet sem általános elvi és gouvovernmentális szempontokból, de tisztán szakcszerű okokból sem. Ha ugyanis em jelszavakkal dolgozunk, hanem az adóreform lényegét és várhatását vizsgáljuk, a következő eredményre jutunk.

Az adóreform következtében mindekelőtt elesik a II-od osztályu kereseti adó ez a nagyon igazságtalan és főleg a sok gyermekezes családokat sújtó fejadó, amely miatt az eddigi magyar adórendszert épp azok támadták a legélesebben, akik most az ezt megszüntető reform ellen foglalnak állást.

Ezenkivül a középkori államhoz is alig illő adónak eltörlése a kincstár nézve 11,600,000 korona bevételkevesedést jelent.

A reformnak másik lényeges intézkedése, hogy a tőkekamatadó 10 %-ról 5 %-ra szállítja le.

A 21 millió koronára rugó tőkekamat adót tulnyomó részben a betétek után fizetik, de végeredményében ez azokat terheli, akik hitelt kénytelenek igénybe venni. Ez adónak felére való csökkentése tehát elő fogja idézni egyrészt azt, hogy a hitelkereső közönség olcsóbb pénzhez fog jutni, másrészt megfogja szüntetni azt a sajnálatos állapotot, hogy a bécsi intézetek fiókjai az itt gyűjtött betéteket gyümölcsösztetés végett Ausztriába viszik, ahol a betétek adó alá nem esnek. Ez új adószállítást a kincstár bevételeit további tíz millió koronával fogja csökkenteni.

A reformot III-ik lényeges intézkedése pedig az általános jövedelmi pótdadó eltörlése és helyébe modern alapokon nyugvó progresszív jövedelmi adó behozatala. Az eddig érvényben volt általános jövedelmi pótdadó nem volt egyéb, csekély kivételtől eltekintve, mint hozadéki adóink százalékos felemelése, tehát nem hatott kiegyenlítőleg, hanem egyenesen fokozta a hozadéki adórendszerben rejlő igazságtalanságokat.

Vége az új adótörvényeknek a negyedik lényeges rendelkezése az, hogy a kereseti adó kulcsát tíz százalékról három százalékra, sőt az egy és két ezer koronát meg nem haladó jövedelmek adókulcsát egy, illetve 2 %-ra szállítja le és a kereseti adóban befolyó összeget kontingentálja, még pedig az 1913. évre maximálisan 30,160,000 koronával, holott a mai adórendszer fenn tartása esetében III. oszt. kereseti adó címen és az első oszt. kereseti adónak a kézmű iparosokra eső része fejében, akik jövőre szintén az általános kereseti adó alá esnek, legalább 37 millió korona folytana be, tehát az új kereseti adótörvény a kereseti adó alá eső közönség adóterhét hét millióval csökkenti.

Emellett az új törvény oly alacsony adó kulcsot hoz be, amely a jövedelmi bevallások terén eddig uralkodott nagy imporalitást megszünteti és lehetővé teszi, hogy a tisztességes polgárok vallomási kötelességeiknek eleget teheszenek.

Nem tagadja, hogy az új adótörvényeknek vannak hibái is, ami ily nagy mű létesítésénél és annál fogva, hogy ilyenkor az egyes gazdasági osztályokkal hevenyészve jönnek létre komppomisszumszerű megállapodások és a törvény egyes intézkedése-

nek hatása ki nem számítható, el nem kerülhető. Azonban nagyban és egészben az adóreform rendkívüli szociális, rendkívül humanus és rendkívül modern intézkedés, amelynek hibáin és hiányain nem úgy fogunk javítani, ha az egészben újra hevenyészve hozzáfogunk és ismét felidézünk és kiélezzük a társadalmi osztályok érdekellentéteit, hanem akkor fogunk javítani, ha a törvényeket életbeléptetve meglátjuk a kivétési eredményeket, rá tudunk mutatni a tényleges hibákra, az egyes osztályoknak minden szándék ellenére esetleg bekövetkezett erősebb megterhelésére. Ez esetben az egyes társadalmi osztályok feltételezhetően lesznek olyan méltányosak egymással szemben, hogy maguk is támogatni fogják e törvények oly irányú módosítását, amely az igazságosságnak és a méltányosságnak úgy megfelel. Az a kormány, amely a választójog igen széles alapon való kiterjesztését tüzte zászlajára, az utolsó pillanatban nem tagadhatja meg azokat az adótörvényeket, amelyeknek a jelzett szociális hatásuk van.

Nem felel meg a valóságnak az a téves hiesztelés sem, hogy az adóreform törvények bevételi többlettel fognak járni. Az új adótörvények hatása folytán ugyanis elesik a fentiek szerint összesen 28,600,000 korona, ezenkívül az I. oszt. kereseti adónak megmaradó része gyanánt 3 és fél millió koronának a jövedelmi adóban kellene befolytania. Tehát, hogy az egyensúly fentartassék és hogy a kincstár mai jövedelméhez jusson, összesen 32 millió koronával többnek kell befolytania az új jövedelmi adóból, mint a mennyi befolyt eddig az általános jövedelmi pótdából és a IV. oszt. kereseti adóból együttesen.

Ezidőszerint befolyt az általános jövedelmi pótdából 44 millió, a IV. oszt. kereseti adóból pedig 12 millió, tehát összesen 56 millió. Ehhez hozzáadva 32 milliót, 88 milliónak kellene a jövedelmi adóból befolytania.

Ez azonban kizárt dolognak tekinthető, minthogy Ausztriában is a jövedelmi adónak hozadéka csupán 85 millió. Még ha tekintetbe vesszük is hogy nálunk a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok is fizetnek jövedelmi adót, amely 14 millióra van előirányozva, holott Ausztriában nem az ennek tekintetbe vételével redukált 74 milliónyi jövedelmi adóbevétel is tulmagas, az osztrák jövedelmi adónak 85 milliónyi bevételével szemben.

Minthogy ki van zárva, hogy az első évben a jövedelmi adóból több folyjon be, mint 40 millió korona, mint amennyivel a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok tízennégy millióval előirányozott jövedelmi adóját tekinteten kívül hagyva a jövedelmi adó tényleg előirányoztatott, a fentebb jelzett 74 millióval szemben 32 milliónyi manco jelentkezik, ami körülbelül megfelel a felsorolt adókönnyítésnek.

Az eddig felsorolt könnyítések a kincstár terhére esnek, de vannak a törvénynek olyan könnyítései is, amelyek eltolódást fognak okozni az adóterh viselésé tekintetében abban az irányban, hogy a kis emberek kevesebbet fognak fizetni, a vagyonsabbak többet.

Téves és hamis az a jelszó is, hogy az új adótörvény által a város a legkülönösebb mértékben meg lesz terhelve. A III. oszt. kereseti adó az, bár ennek is jelentékeny részét a földbérlek fizetik, amely a régi adórendszerben a városi közönséget terhelte jövőre pedig az általános kereseti adó fogja terhelni. A közönség eddig kereseti adó címen 37 milliót fizetett, jövőre fog fizetni legfeljebb 30 milliót.

A multban ehhez járult az általános jövedelmi pótdadó, ami kb. 10 millió volt, tehát a multban fizetett ez az osztály összesen 47

Megkezdődött a karácsonyi nagyvásár

LANTOS Csipkeáruházában **Sas-u. 4.**
Tiszta selyem harisnya minden színben, párja 6 korona.

milliót. Az általános jövedelmi pótdadó helyébe most a jövedelmi adó lép, amelynél a természetes személyek jövedelmi -adója gyanánt, a szolgálatban levőtől eltekintve összesen 27 millió irányoztatott elő. Ennek a 27 milliónak meg kell oszolnia a földbirtokosok, a tőketulajdonosok és a kereseti adót fizető közönség között.

Ahhoz, hogy a kereseti adót fizető közönség a mai adórendszer szerint reáharulót terhet, azaz 47 milliót fizessen, szükséges lesz, hogy ez a közönség a 27 millióra előirányzott jövedelmi adóból 17 milliót fizessen. Ennél többet semmiesetre sem fog fizetni már csak azért sem, mert ehhez szükséges volna, hogy ennek a közönségnek adó alá eső nettó jövedelme egy milliárdtól egy milliárd kétszáz millióig terjedő összegre rugjon, holott a jóval ipartüzőbb és gazdagabb Ausztriában a kereseti adót fizető közönségünknek megfelelő közönség jövedelme csupán 1,400.000 korona.

Koncedálja a pénzügyminiszter, hogy különösen a tízezer koronát meghaladó jövedelmeknél jövőre nagyobb lesz az adóterher, de ez sem a kincstár, hanem a kisebb jövedelemmel bírók javára esik, sokan téves számítással jövőre nagyobb adót hoznak ki, azonban ez is fallácia, mert a kereseti adó összesen harminc millióval lévén kontingentálva, az eddigi 37 millióval szemben, már ez maga azt idézi elő, hogy átlag mindenkinek 20 %-al kevesebb lesz adója, mint eddig volt.

De másrészt a minimális tételek nem fix tételek, hanem itt az adózókból összeállított adókievető bizottságnak latitudoje van, amely lehetővé teszi az adóköteles adózóképeségének figyelembe vételét.

Nem áll az a tézis sem, hogy az új törvényben megállapított minimális tételek annyival magasabbak, mint amennyivel az adókulcs leszállított. Az 1909-es törvény az 5 %-os adókulcshoz viszonyítva állapította meg a minimális tételeket, de nem emelte azokat kétszeres összegükre. Az adónovella az adókulcsot 5-ről háromra szálította le és felemelte a minimális tételeket, úgy, ahogy 5 aránylik a 3-hoz. Téves tehát az az állítás, amely abból indul ki, hogy a keresetiadó egyszerűen maradni fog úgy, a hogyan van. Ellenkezőleg mindazok, akik eddig 160 korona adót fizettek, III. oszt. kereseti adó címén, előreláthatólag kevesebbet fognak fizetni keresetiadó és jövedelmi adó címén, mint amennyit eddig III. oszt. kereseti adó és általános jövedelmi pótdadó címén fizettek. Ezek pedig az összes adózóknak Budapestenm integy 80, a vidéken pedig 90 százalékát teszik.

Az is téves állítás, hogy a nyáron alkotott törvény, amely a kereseti adókulcsát 3 %-ra szálította le és ezzel kapcsolatban a minimális tételeket felemelte, a kereseti adó alá eső közönség jövedelmi adóalapját 400 millió koronával emelte, mert az 1912. L. III. t.-c.-nek az a célzata, hogy az adómozónak érvényesülését lehetővé tegye és az adóköteleseket tényleges jövedelmük bevallására bírja, holott a minimális tételek és egyéb technikai eszközök, amelyek az adókievetés lehetőségét biztosítják, nem alkotnak célt, hanem oly eszközök, amelyek csak akkor nyerne alkalmazást, ha maga a cél, a jövedelem megállapítása egyenes uton lehetetlenné válik.

Ezekből kétségtelenül kitűnik, hogy nem talán a kiejtett szóhoz való merev ragaszkodás, hanem tisztán és merően objektív indítók azok, amelyeknél fogva annak a kívánalomnak, hogy ezek a törvényes életbe ne léptessenek azzal a célzattal, hogy azok az életbeléptetés előtt módosíttassanak, tért engedni nem lehetett.

A kivetés elhalasztásába azonban a kormány belemegy és ebből az célból az appropriációs törvénybe, amely már rendelkezést tartalmaz az iránt, hogy míg az új alapon az adókievetés meg nem történik, az adózás a régi alapon tovább folytatandó megfelelő módosítás fog felvétetni.

Apró tragédiák

Két halálos baleset és egy öngyilkosság

Karácsony előhetében élünk. A béke, a szeretet ünnepe veti előre fényét, mégis mint ha valami ismeretlen szellő hajtana, jön felénk olykor egy-egy ólomszínű felhő és akkor mély boru és lázadás lesz urrá fölöttünk. A balesetek, váratlanul bekövetkezett szerencsétlenségek, öngyilkosságok, halálesetek nehézkárpitjai ezek, melyek előfűdik előlünk az örömet és a derült színeket. Ugy jönnek váratlanul, mint a nyári zivatar s mikor elvonnultak, nehéz lépteik alatt letarolva a mező, elhervadt a virág s a remény és a béke kihalt a téres-téereken. Szülők, hitvesek, jóbarátok állnak lesújtva, anélkül, hogy feledni, nyugodni tudnának.

Megyeszerte ilyen kis tragédiákat jelentenek a kir. ügyészségnek, melyekről a következő tudósításaink vannak:

Apja után a halálba.

Hajduhadházan két hét előtt meghalt Póka István napszámos. Dolgos, munkaszerető ember volt, aki egyszerű ember léttére is bálványozásig szerette a családját. Annyira, hogy sok kisgazda irigyelhetette azt a jólétet, a mellyel Póka a maga hozzátartozóit körülvette. Különösen István fiára volt büszke, akit kötelességtudásra és józanságra nevelt s aki a falu legértelmesebb ifjai közé tartozott.

— Ma már nemcsak az uraknak, de a parasztnak is műveltségre, józanságra van szükségük, — oktatta a fiát, aki méltónak is mutatkozott apja hitvallásához.

Munkában, szorgalomban és megelégedésben teltek a kis család napjai, mikor pár hét előtt váratlanul ágyba került a család fő s pár napra rá apa nélkül maradt Póka István. A csapás annyira megrendítette a szentibilis lelkületű, 17 éves ifjút, hogy azóta nem volt egy józan pillanata. Amit keresett, ment vele a korcsmába, s napról-napra berugott állapotban tért haza az özvegyi házba.

— Ugyan, édes fiam, szállj már magadba! — akarta rendes kerékvágásba téríteni édesanyja.

— Nem tudok, édesanyám! — volt a kétségbeesett válasz. De azért az édesanyja szavát sem akarta szelnekesíteni a szerencsétlen fiatalember, aki egy napig nem is ivott. Másnap aztán annyira erőt vett rajta a bánatkódás, hogy kiment a falu mellett levő erdőbe s ott egy fára felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt.

A gyermek és a karos-szék.

Sok balesetnek volt már oka az a rossz szokás, hogy a gyermeket karos székekbe párnázott ülésbe, vagy egyéb alkalmatlanságba ültetik a szülők, hogy így a családi asztalnak fogyasszák velük együtt az asztalra kerülő ételmezüket. Főleg polgári családoknál divik ez a szokás, ahol a gyermek minden felügyelet nélkül, egyedül a szék támlájába vetett bizalom mellett ül az asztalhoz. Aminek sulyos adóját vette a sors Váczi Ferenc hajduszoboszlói végrehajtótól, kinek három éves Ida nevű leánykája ilyen módon esett áldozatul.

E hó 14-én asztalnál ült a család: az apa, anya és két kis gyermeke. A három éves Idus egy magas karosszékekben ült, melyben a tem-

peramentumos leányka ugyancsak izgett-mozgott. Eközben a szék olyan kilengést tett, hogy lábai elvesztették az egyensúlyt, a kisgyermek felborult és a földre zuhant. És pedig oly szerencsétlenül, hogy a szoba közepére kikészített forró vizet feldöntötte s ez a gyermek egész testét összeégette. A megrémült szülők szaladtak ugyan orvos után, s mindent elkövettek, hogy a gyermeket megmentsék, de minden fáradozás és áldozatkészség hiábavalónak bizonyult. A kis Iduska tegnap reggel meghalt.

Leesett a létra fokáról.

Fekete János hajduböszörményi napszámos Mária nevű tizenkilenc éves leánya a ház padlásáról a száritott ruhát akarta lehozni és bevasalni. Evégből egy létrán kellett felhágna, mely az udvarra nyíló padlás szájához szokott támasztva lenni. Az utóbbi napokban azonban a létra fokára ráfagyott az eső s olyan csuszós lett, hogy csak a legnagyobb vigyázattal volt szabad használni. Az életerős leány azonban ezt a vigyázatot — ugylátszik — elmulasztotta, mert amint lefelé jött, a lépcső fokán megcsuszott s mintegy három méternyi magasból lezuhant. És pedig olyan szerencsétlenül, hogy agyrázkódást szenvedett.

Sikoltozására összeszaladt a ház népe, rögtön orvos után mentek s úgy Bakóczy János dr., mint Gaál Mihály dr. hajduböszörményi orvosok megjelentek a beteg ágyánál. — De segíteni nem tudtak s szegény Fekete Mária tizenkilenc éves korában, viruló hajadonsága küszöbén áldozata lett könnyelműségének. Nem várhatta be a karácsonyt, az eljövendő farsangot, amely talán boldogságot, üdvöt, megállapodottságot hozhatott volna neki. Aki szép volt, dolgos kezű és tiszta, takaros: megérdemelt volna egy jó férjet! . . .

Odakünn az emberek meleg bundában, szép reményekkel telve, már vásárolják is kinek-kinek a karácsonyi ajándékát. Viganót, fejrevaló kendőt, jóféle szagos szappant, sokféle paszomántot . . . Az országuton meg egy rozoga parasztszekér dőcög egyszerű, fekete fakoporsóval. Oldalán aranybetűkkel van kiragasztva: Fekete Mária, élt tizenkilenc évet. . .

Színház

HETI MŰSOR:

CSÜTÖRTÖK: *Ártatlan Zsuzsi*, operett. — (C bérlet.)
PÉNTEK: *Nóra*, dráma. (A bérlet.)
SZOMBAT: Délután *Bánk-bán*, tragédia. — (Ifjusági előadás, mérsékelt helyárakkal.)
SZOMBAT: Este *Sarkantyu*, színmű. — Ujdonság. (B bérlet.)
VASÁRNAP: Délután *Ripp Van Winkle*, — operett. (Mérsékelt helyárakkal.)
VASÁRNAP: Este *Csókpirulák*, bohózat. — Piros színlap. (Kisbérlet.)

Ártatlan Zsuzsi. Csütörtökön este kerül színre az „Ártatlan Zsuzsi” című pompás operett, melynek ez ideig szezonban ez lesz az első esti előadása. A népszerű és mulatságos operettben Borbély Lili, Kassay Károly, Falussy István, Lévy Farkas, Bérczi, Tordai Erzsébet játszanak nagyobb szerepeket. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

A Sarkantyu. A színtársulat legközelebbi ujdonsága a Sarkantyu szombaton este kerül bemutatásra. A rendkívül érdekes és szenzációs ujdonságból szorgalmasan tart próbákat a társulat drámai személyzete Császár rendező vezetése mellett.

Nóra. Ibse színműve, a „Az érdekes dar” kivüli nagy és lat drámai szerlasi Mariska, r Zilahy igazgat

Ifjusági elő kivüli mérséké bánja kerül sz sal. A kiváló t nagy érdeklőd nemcsak az ifj re is bocsátat lásszék bárme fillér, karzat 2 a színházi pé

Vasárnap mérsékelt hely regényes nag főszerepet Zil

Hábor

Béké

A mai es iratok számo

Kokovce nagy beszéd tette többek melyek külső teréről lelép nák, később lyos felelőss Oroszország balkáni testv és hiszi, hog

A „Neue Ugron István ka-affér mia elnöknél és

Jovanov jelent Berch gyalt vele. az ujságról ciákat siker

A kiev rancsnokai nap a Cars öket a cár

Kö

— Ing kalmazotta kereskedel nemcsak a azért is, h is előmozd let vezet gyorsírási egyesület lentkezni l sület helyi gó-utca 4.

HIREK

— *És szól...*

a jövő papja a gyermekekhez:

— *Volt idő, fiaim, amikor az emberek a napot, a holdat, a tüzet, különféle állatokat bálványokat, fetéseket imádtak, — mert tudatlanok voltak az emberek és azt hitték, hogy ezek a nagy hatalmasságok rendelkeznek felettük és a világok felett.*

De jöttek az emberiség nagy megváltói, Gotámó Buddha, Mózes, Jézus, Mohamed, Luther sorjában. — Ezek a nagy emberek megmagyarázták, hogy az imádni való Isten csak egy, csak egyetlen egy... Elérhetetlen, oszthatatlan, megfoghatatlan, láthatatlan nagy szellem. A világszellem. Ez rendelkezik a világok felett, amely világok között a mi gyarló földünk annyi, mint egy porszem és mi rajta apró férgek vagyunk.

És hirdették erős szóval: szeressétek, támogassátok egymást. Ember és ember közt nincsen különbség. A szeretet az, ami a világot fentartja és előre viheti. Az emberek elhitték — és ebben az időben szerették és támogatták egymást.

De ezek a megváltók meghaltak és a helyükbe üzerek, kufárok kerültek.

Átvették a nagy eszméket és ötletét formálták át azokat. Nagy templomaikban hirdették: szeressétek és támogassátok egymást hűveim, akik itt, ebben a templomban együtt vagytok! Akik a másik templomban vannak, azok csalók és gyűlöletesek. — Az emberek elhitték és megtanulták szeretni a — gyűlölködést. És gyűlölték, ölték, kizárták egymást az üzerek, kufárok szavainak szellemében.

Az idő kereke fordult és ismét fellépett egy nagy szellem, egy láthatatlan, olyan, a mely csak az eredményekben mutatkozott, — a kultúra.

Ennek a papja vagyok én is. — És szölközök hozzátok, gyermekeim.

Ne higgyetek a kufároknak, az üzereknek. Csak a régi, nagy szellemeknek, Buddhának, Müzesnek, a Názárethi Nagynak, Mohamednek, Luthernek higgyetek.

Ezek mind egyet hirdetek, igazat hirdetek, jót hirdetek. És tették egy szóval, azzal, hogy: szeressétek egymást. — Ne nézzétek, hogy milyen nyelven beszél embertársatok. Ne nézzétek, hogy milyen metszésű a szeme, milyen hajlása az orra, hogy sárga-e, vörös-e, fekete-e, avagy fehér a bőre.

Csak szeressétek és támogassátok egymást. A kultúra papjainak tanításai lassan, de biztosan elterjedtek a földön, az emberek belátták, hogy ezek az igaz szavak, nem a kufárokéi. — Az emberek megértették egymást, a kufárokat elkergették, hogy szerethessék és támogathassák egymást.

Dr. S.

— **A képviselőház ülése.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A képviselőház mai ülését egynegyed egykor nyitotta meg Tisza István gróf, akit lekes ünneplésben részesítettek. A Ház elfogadta harmadszori felolvasásban is a tegnapi letárgyalt javaslatokat. Majd Hantos Elemér dr. interpellációjára Teleszky János pénzügyminiszter takarékpénztári betétek visszavonásáról oly módon nyilatkozott, mely remélhetőleg erős hatást fog gyakorolni a közönség minden rétegére. Kimutatta, hogy a ki most pénzt esztelen pletyka hatása alatt visszavonja: többet árt az országnak, mint a legvéresebb

háboru, mert épp ezzel ingatja meg a gazdasági élet egyensúlyát, épp oly hazafiatlanul, mint helytelenül cselekszik. Kimutatta, hogy esetleges háboru semmiképpen sem veszélyezteti a betéteket, bár háborútól meggyőződése szerint immár tartani nem kell. Kijelentette továbbá, hogy teljesen valótlan azon híresztelés, mintha betétek folytán illető tőketulajdonosoknak nagyobb adó tehertől kellene tartaniok, mert az intézetek kötelesek erről pénzügyi hatóságoknak számot adni. A miniszter kijelentette, hogy ez nem igaz. Az adótörvény az intézeteket ilyenre nem kötelezheti. Ez egyike azon híreszteléseknek, mellyekkel az adótörvények ellen lelkiismeretlenül agítálnak. A képviselőház január 21-ig szünetet tart.

— **A közgyűlés új tárgya.** A polgármester ma a törvényhatósági bizottságnak e hó 19-én — csütörtökön — délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó rendes közgyűlésére póttárgysorozatot bocsátott ki, amely szerint a közgyűlés elé kerül a tanácsi előterjesztés az önálló vállaltat alakult téglagyár üzemi költségeire 100.000 korona kölcsön engedélyezése iránt.

— **A kamara szombati rendkívüli közgyűlése,** mely az új adókiadó bizottságok megalakításával foglalkozott volna, a kamara távirati felterjesztése és a pénzügyminiszternek távirati engedélye következtében — tekintettel az országos viszonyokra — elmarad.

— **Egy tekintélyes debreceni kereskedő halála.** A debreceni kereskedelmi világnak mélységű gyászja van. Kohn Lipót debreceni bőrnagykereskedő hunyt el váratlanul, élete legszebb szakában, a polgári érvényesülés áldásos útjáról. Az elhunyt tulajdonosa volt a Kohn Adolf és fia bőrnagykereskedő cégnek, előjárója az izraelita hitközségnek, igazgatósági tagja több előkelő helyi pénzintézetnek. Szorgalmas, munkás tagja volt a társadalomnak, melynek minden mozgalmából kivette a részét. Választmányi tagja a Zion jótékonyági egyesületnek, ahol számtalanszor adta bizonyosságát nemes kebliségének. Élete delén békította meg működését a halál, mely szerető családjá, gyermekei köréből elragadta. Elhunyt felett városszerte általános a részvét.

— **A siketnémák karácsonyfájára** újból a következő adományok érkeztek: Mórincz Ferenc 4 kor., Sz. B. 1 kor., Wolafka Antal 1 kor., Balázs Ödön 5 kor., Weisz Etelka 2 kor., özv. Szikszay Istvánné 10 kor., özv. Vargháné Dalmy Teréz 10 kor., özv. Freidenfeld Rudolfné 2 kor., Sesztina Penóné 10 kor., Katona József és neje: nagy csomag szappan, Scháger Károly cukrász: 3 doboz cukorka. Kontsek Kornél 10 drb karton kőszén, Szügyi Sándor 150 kg. I. porosz kőszén, 400 kg. vágott fa. N. N. tisztelendő nővér: fiu és leány ruhák. Ritter Sándor: karácsonyfa díszek. Harmathy Pál: könyvek. A fent nevezett adományokért a nemes szívű adakozók fogadják siketnéma tanítványaink nevében hálás köszönetemet. Emmer István. helyettes igazgató.

— **A marólug.** Ma délből sürgősen hívták a mentőket Miklós-utca 22. számú házába, ahol Horváth Juliska 19 éves leányzó öngyilkossági kísérletet követett el. Tettének oka: szerelem, s a méreg a konyhaköltészet annyiszor megénekelte tárgya: a marólug volt. Az öngyilkosjelöltet a kórházba szállították, ahol nemsokára felépül úgy szenvedett sérüléséből, mint halálos szerelméből. — Rácz Károly 14 éves zenészygyerek játék közben összeszólalkozott társával Kiss Béla cigányprimás fiával. Nővére szemére hányta, hogy apja, aki a primás bandájában van alkalmazva, miatta még állását veszíti. E miatti bánatában marólugot ivott. A mentők a kórházba szállították.

Nóra. Ibsen megkapó és nagyhatású színműve, a „Nóra“ pénteken kerül színre. Az érdekes darab legutóbbi előadásával rendkívüli nagy és meleg sikert aratott a társulat drámai személyzete. A címszerepben Halasi Mariska, míg Rank orvos szerepében Zilahy igazgató játszanak kiváló szerepet.

Ifjusági előadás. Vasárnap délután rendkívüli mérsékelt helyárrakkal Katona I. Bánk bánja kerül színre elsőrendű szereposztással. A kiváló történelmi drámai előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Az előadásra nemcsak az ifjuság, de az érdeklődők részére is bocsájtattott ki jegy. Páholyülés és támlásszék bármely sorban 70 fillér, állóhely 50 fillér, karzat 20 fillér. Jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál.

Vasárnap délután. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a „Ripp Van Winkle“ regényes nagy operett kerül színre. A női főszerepet Zilahyné S. Vilma játsza.

Háborus bonyodalom

Békés nyilatkozatok

A mai eseményekről a következő táviratok számolnak be:

Pétervár, december 18.

Kokovcev miniszterelnök a dumában nagy beszédet mondott, amelyben kijelentette többek közt, hogy azok a kormányok, melyek külső ügyek közös tárgyalásának teréről lelépnek érdekeiket érvényre juttatnák, később egy európai bonyodalomért súlyos felelősséggel terhelnék meg magukat. Oroszország eddig is atyailag gondoskodott balkáni testvéreiről, ezután is teszi. Reméli és hiszi, hogy békés megoldás lesz.

Bécs, december 18.

A „Neues Wiener Tagblatt“ írja, hogy Ugron István belgrádi követ ma a Prohászka-affér miatt megjelent Pasics miniszterelnöknél és vele hosszasan tárgyalt.

Bécs, december 18.

Jovanovits az új szerb követ ma megjelent Berchtold grófnál és másfélórás tárgyalta vele. A tanácskozás után kijelentette az újságírók előtt, hogy reméli: a differenciákat sikerül békésen elintézni.

Pétervár, december 18.

A kievi és varsói katonai kerületek parancsnokai ma Pétervárra utaztak és holnap a Carszkoje Szeloba mennek ki, ahol őket a cár fogadja.

Közoktatás

— **Ingyenes gyorsirás tanfolyam az alkalmazottaknak.** A Magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak Egyesülete nemcsak a távolabbi célokért küzd, hanem azért is, hogy tagjainak a közvetlen érdekét is előmozdítsa. Példa erre, hogy az egyesület vezetősége vasárnap délelőttünként gyorsirás tanfolyamot rendezett be az egyesület tagjai részére. A tanfolyamra jelentkezni lehet ma este fél 9 órakor az egyesület helyiségében Maróthy György (Morgó-utca 4. sz.) alatt.

— **Népkonyha.** A Debreceni Jótékony Nőegylet vezetése alatt a téli hónapokban immár évek hosszu sora óta oly áldásosan működő városi népkonyha e hó 22-én (vasárnap) déli 12 órakor fog ünnepélyesen megnyitni a tavalyi helyén vagyis a Kut-utca 140. számú háznál.

„József Főherceg Szálló“
BUDAPEST.
 Modern, kényelmes, tiszta. Vendégszobák 3 K-tól feljebb. Gőzfűtés, lift. Jutányos penzió. A keleti pályaudvarral szemben.
VIII., BAROSS-TÉR 2. SZÁM.

— **Mikor a rendőrség magát veszi zár alá.** Már többször fölszólaltunk lapunk hasábjain azok ellen a mizériák ellen, amelyek a rendőrség régi bünyői osztályánál léptenyomon előfordulnak, ahol minden rozoga, rossz, ugyannyira, hogy a szél besüvit az ablakokon s általában az egész épület annyira közveszélyes, hogy még ha magánház lenne is az, régen le kellett volna bontatni. A tények most igazolják álláspontunkat, a mennyiben a rendőrségnek ma önmagát kellett zár alá venni, mert az épület egyik kéménye annyira rozoga állapotban van, hogy az minden percben bedőléssel fenyeget és emiatt a gyalogjárót a közlekedéstől el kellett zárni. A rendőri sajtóiroda a következő jelentést adta ki az esetről:

A A Szent Anna-utca 10. számú ház (régii bünyői osztály) egyik kéménye minden pillanatban ledőléssel fenyeget úgy, hogy a gyalogjárót a közlekedéstől el kellett zárni.

— **Ellopott zálogcédula.** Özv. Kossocky Gusztávné Kossuth-utca 67. sz. alatti lakos panaszt tett a rendőrségen egy K. Pirocska nevű leány ellen, aki tőle egy zálogjegyet ellopott. A rendőrség az eljárást megindította.

Ez nem megy tovább, én lefekszem

és abbahagyok minden munkát. Ennyire sohasem voltam még meghűlve s a tea, amely máskor mindig használt, most nem ér semmit. De ki fog ezért lefeküdni! Én ilyenkor Fáy-féle valódi szőlői ásványpasztillát szedek, amit gyógyszerár: an vagy drogeriában veszek 1 korona 25 fillérért és néham mindig kitűnő hatása volt ennek a szernek.

— **Két aggastyán és egy malac.** Bizony jól mondta valaki; az aggság a második gyermekkor. Ime egy jellemző eset. Domokos Miklósné földesi asszony özvegységre jutván, évtizedek előtt közös háztartásra lépett Kiss László napszámossal. Az asszony most hetven esztendő, a férfi ennél is idősebb. S most megesett közöttük a baj. Az asszony malacot volt bevásárolni, amit a férfi durván kezdett kritizálni, majd kezét is emelt asszonyára s ezt alaposan összeverte. Ugy hogy a debreceni kórházba került. Itt a rendőrség kihallgatta. Azt adta elő, hogy Kiss László nemcsak megverte, de előbb két napig az ölben fogva is tartotta. Mert féltékeny lett a — hetven esztendő asszonyra. Az ügyészség a férfi ellen eljárást indít.

— **Halmágyi fiók-üzletében** Piac-u. 32. (volt Szedlák-ház) a nagy Occasio-eladás megkezdődött.

Üzletáthelyezés.
 Figyelem! Figyelem!
A legnagyobb szücsáru-vállalat.
 Az elsőrangú szücs- és szőrmeáru nagy raktáram, melyet hosszú évek után oda fejlesztettem, hogy most a legkényesebb igényeket kielégíthessem. Piac-u. 42. alól **Szentanna-u. 3. sz.** alatt találjuk. Teljes tisztelettel **VÉGH GYULA**, szücs m.

Könnyen fogzanak a gyermekek.

Számos anya gondokkal eltelve várja kedvencének fogzási idejét, különösen, ha a kis gyermek teste nem bír megfelelő ellenálló-képességgel. Ennek emelésére nincs jobb szer a Scott-féle Emulsiónál, amint ezt az anyák ezrei bizonyítják. A Scott-féle Emulsió használata gyakran már aránylag rövid idő alatt kedvező fordulatot eredményez, a gyermek frissebb lesz és minden nehézség nélkül megy keresztül a fogzási időn. A gyermekek gyakran annyira szeretik a

SCOTT-féle EMULSIÓ

hogy a Scott-féle üveget örömmel adallal fogadják és így az ezen kitűnő gyermekerosztó szerrel folytatott kúra öröm az anyának és a gyermeknek egyaránt.

De csak a SCOTT-féle Emulsió, más nem. Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógytárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld Scott és Bowne G. m. b. H. címre Wien, VII., akkor egy gyógytár útján próbaadagot küldünk.

— **Nagy Occasio** eladás megkezdődött Halmágyi Sámuel fő- és fióküzletében. — Rendkívül olcsó árak.

— **Halálozások.** A debreceni állami ananyakönyvi hivatalnál folyó hó 17-én délután 4 órától kezdődőleg folyó hó 18-án délután 4 óráig a következő haláleseteket jelentették be: Reiter Miklósné Szatke Gizella r. kath. 41 éves, Kiss Sándor ref. 69 éves, Agárdi Elekné Lakatos Eszter ref. 37 éves, Katona Mária ref. 8 hónapos, Csir József ref. 30 éves, Vásári — (leány, utónevét nem kapott) ref. 5 óra, Dziuha Jakabné Szatmári Róza ref. 22 éves, Vince Imre r. kath. 21 napos, Boros Sándor ref. 6 napos, Kohn Lipót izr. 44 éves.

— **Legszebb Karácsonyi ajándékok** Frank Testvéreknél az új megyeháza mellett.

Nemzeti kávéház
 Petöfi-tér 9. szám.
 Ma és minden nap este, úgy szintén minden vasárnap délután is Matyók Péter tamburica zenekara **6 ének és táncosnó** közreműködése mellett hangversenyeznek. Belépési díj nincs. Tisztelettel **Rosner A.**

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	767 —
Osztrák hitel	597 50
szászalkos koronajáradék	82 75
Államvesset	858 —
Jelzálogbank	402 —
Rizsumurányi	666 50
Salgótarjáni	891 —
Közuti vasút	639 25

Iránysai:
Magánleszámitolási kamatláb:
 Bécs 5 1/16 %, Berlin 6 %, London 4 3/4 %.

Budapesti gabonátőzsde.

Svava E. (Strasser és König) deb. bizományos távirati jelentése	
Buss októberre	11 75
1913. Áprillisa	10 30
Rósa 1913. „	11 97
Zab 1913. „	7 53
Tengeri 1913. év május augusztusra	—
Tengeri szept.	—
Tengeri	—

Készára 5-tel olcsóbb.

Ujabb csőd a debreceni piacon. A pénzügyi feszültségnek ujabb áldozata van. Füstös Dezső debreceni rövidáru kereskedő fizetésképtelenséget jelentett s önmaga ellen csődöt is kért. A kir. törvényszék ma a csődeljárást meg is nyitotta s annak lebo-

nyolításával Nagy Elemér törvényszéki jegyzőt, mint csődbizost és Jóna Kálmán dr. debreceni ügyvédet, mint tömeggondnokot bizta meg. A bejelentések megtételére február hó 22-ét, felszámolási határnapul március 18-át tüzték ki.

Fizetésképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetésképtelenségeket jeleni: Rosenberger Sámuel Medgyes, ifj. Schwarz Rezső és társa Budapest Lázár-utca 2., Molnár Helmat Nagyvárad, Schossberger Lajos és tsa Ujvidék.

Ingatlanok forgalma.

Sándor János veszi Sági Józsefnétől sámsoni ingatlant 300 koronáért.

Sinka András és neje Turi Sára veszik Ifj. Czipó Miklóstól Wolafka-telepi házat 4300 koronáért.

Suhajda Béla és neje Kálmán Hermin veszik Rasztovszky Lászlótól 410 négyszögöl Csigeekerti ingatlant 4900 koronáért.

Katona Kálmán veszi Katona Józseftől egyeki ingatlant 600 koronáért.

Debreczeni butorkészítő asztalosok áruzsarnok szövetkezete
 mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.
 II 968 : TELEFON : 968 II
HUNYADY-UTCZA 17/19. SZ.

Felhívja a t. butorvásárló közönség figyelmét kizárólag kisiparos tagjai által készített hálósobák, ebédők, uriszobák valamint kárpitozott butorok óriási választékára; össze nem teveszthetők a Debreczenbe Bécsből beimportált olcsó, silány butorokkal. Az intézet butoraiért a legmesszebbmenő garanciát vállal; külön felhívja a n. é. vásárló közönség figyelmét tolnai gyártmányu házilag csomózott szőnyegeire, melyekkel 600 családot foglalkoztat s előállításában bocsátja forgalomba.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A tapasztalatlan Flóra esete. Flóra szegény cselédleány, egy elmaradt oláh faluból. Nem csoda, ha a városi élet a vesztét okozta. Gyermeke született. Valami jóakarója azt mondta, jöjjön csak be vele Debreczenbe, itt a gyermekmenhely kapuján belül van egy bölcső, oda betesz, majd felnévelik. És Sorján Flóra ekkor is hitt, akár a csábító szóban, mely anyává tette. Bejött Debreczenbe. Kereste a bölcsőt, de nem találta. Szerelme gyümölcsét tehát a kerítésen emelte át. Aztán becsengetett a kapun. A házmaster kijött, meghallotta a gyermek sirását s az elhagyott gyermeket átadta a gondnokságnak. Az anya másnap nem tudott nyugodni. Ujra megjelent a menhelyen és elmondta esetét. Azóta maga táplálja gyermekét. Sőt a másokét is. De a törvényszék mégis felelősségre vonta a dologért s az enyhítő körülmények mérlegelése után egy napi fogházat mért reá. Az ítélet jogerős.

Hentessegédek virtuskodása. Két debreceni hentessegéd felöntvén a garatra, ez év októberében éjjel 12 órakor megjelent Rusznyák Mihály Késes-utcai lakos házában s ott olyan botrányt provokált, hogy a közelben álló rendőr is figyelmes lett a zajra. Odajött és kérdőre vonta az éjjeli csendháborítókat.

— **Mi köze hozzá?!** — mondta durván az egyik hentessegéd — Mészáros Sándor. Ha sokat beszél, maga is megkapja a sorát. Azzal már követte is a szót s úgy megütötte

a rendőrt, h
 tul gyógyult.
 a ma tartott
 hatóság ellen
 vétségében b
 házra ítélte.
 5 napi fogház

A d
 (Chevra
 fájdalom
 érdemes
Ko
 életének
 ber hó 1
 A me
 decembe
 fognak a
 az izr.
 kísértetn
 lakozásra
 felkérte
 Debr
 18. án.

Nagy
A mai
 Vb.
 csődtömeg
 finom cub
 választmár
 palackolva
 árusítva.
ber 18-át
4 óráig
 utca sarki

nagy
 ugy az ala
 mélyen le
 Eredeti fran
 1 Barchet b
 1 Delin blou
 1 Gyapjusző
 1 Csipke bl
 1 Flanell p
 1 Gyapju pl
 Gyermekru
 Selyem férf
 1 pár szarv
Csipke,
 Bársony és
 Bársony, sz
 ban óriási
NEMŰEK,
Reichm
 Debreczen,
A karác

F
F

a rendőrt, hogy annak sérülése nyolc napon túl gyógyult. A debreceni kir. törvényszék a ma tartott főtárgyaláson magánlak sértés hatóság elleni erőszak és könnyű testisértés vétségében bűnösnek találta és 21 napi fogházra ítélte. Társát Csonka Mihályt pedig 5 napi fogházra. Felebbeztek.

A debreczeni izr. szent-egylet (Chevra Kadisa) előljárósága mély fájdalommal jelenti, hogy az egylet érdemes választmányi tagja

Kohn Lipót úr

életének 44-ik évében 1912 december hó 18-án jobblétre szenderült.

A megboldogult hült tetemei 1912 december 19-én délután 2 órakor fognak a Piac-u. 4. sz. gyászházból az izr. temetőbe örök nyugalomra kísértetni, mely kísérezhez való csatlakozásra az egyleti tagok tisztelettel felkérnek.

Debreczen, 1912 december hó 18-án.

Az izr. szent-egylet előljárósága

Nagy rum-kiárusítás.

A mai napon megkezdődött.

Vb. Albert László kereskedő csődtömegébe visszaperelt 2 hordó finom cuba és jamaikai rum a csődválasztmány határozata folytán lepalackolva üvegekben lesznek kiárusítva. A kiárusítás **1912 december 18-ától 21-ig d. e. 9 óráig d. u. 4 óráig** tart a Szentanna- és Varga-utca sarki üzlethelyiségben.

Dr. Gévay Béla
ügyvéd, tömeggondnok.

Megkezdődött a nagy karácsonyi vásár

úgy az alatt felsorolt, mint a kimaradt áruk mélyen leszállított árban kerülnek eladásra.

Eredeti francia fűzők	K 1'60-tól
1 Barchet blouz	K 1'50 "
1 Delin blouz	K 2'50 "
1 Gyapjuszövet blouz	K 3'— "
1 Csipke blouz	K 3'40 "
1 Flanell pongyola	K 5.— "
1 Gyapju pléd	K 3'50 "
Gyermekruhák	K 1'50 "
Selyem férfi nyakkendő.	K—'70 "
1 pár szarvasbőr keztyű	K 1'90 "

Csipke, selyem, gáz, marquiset. — Bársony és posztó blouz különlegességek. Bársony, szövet és barchet GYERMEKRUHÁK-ban óriási választék. Úri, női DIVAT FEHÉB-NEMŰEK, HARISNYÁK. Leánykabátokban nagy választék.

Reichmann divatáruházában
Debreczen, Piacz-utca 85. Royallal szemben.
A karácsonyi vásár tart dec. 31-ig.

Gyönyörű karácsonyi ékszerek

meglepő olcsón

SÁNDOR ÁRMIN

óras és ékszerész-női

Piac-utca 41. (Dreher sörcsarnok mellett.)

Legolcsóbb, legszebb és legalkalmasabb

karácsonyi ajándékok

Eredeti francia, angol és amerikai illatszer ujdonságok, piperecikkek, izlésesen díszített illatszer-k a z e t t á k

beszerezhetők

„Kossuth Lajos“

gyógyszertárban : Debreczen,

Piacz-utca 30.

Postai megrendelések azonnal elintéztetnek

A legszebb és legolcsóbb karácsonyi és ujévi ajándéknak

művészi kivitelű fényképek és fényképes levelezőlapok, valamint nagytűsok a legregibb kép után is feltűnő olcsó árak mellett

Takács Vincze műtermében,
Egyház-tér 3., a Nagytemplom mellett.

Gyomorgörcs, kólíka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi

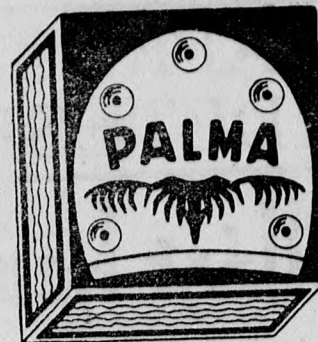
Gyomoreseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

valódi
KAUCSUK-CIPŐSAROK DOBOZA,
MINŐSÉGE: ARANY

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár

Nagy karácsonyi vásár.

Elsőrendű hibátlan áruk leszállított olcsó árakon.

Hol lehet? olcsón és jól bevásárolni?

Csakis a

KISTEMPLOM-BAZÁRBAN

Rózsánál:

Szil peluches kabát	100 K
Hosszu bársony kabát	50 K
Rövid	30 K
Himalaja Raglán legfinomabb	40 K
Angol double kabát	28 K
Szines Raglán	16 K
Backfisch Raglán minden színben	14 K
Gyermekkabát Raglán minden színben	11 K

Nagy választék női kalapokban.

„Mona Lisa“ minden színben csak 5 korona. Puha filc bársony kalapok 10 korona.

Óriási választék

posztó-, selyem és bársony bluzokban

Fehér
bársonypuha
kezek
Friss
viruló
arcbőr

Dr. DRALLE-féle

MALATTINE

által érhető el. Zsírmentes bőrkrem. Glycerin és méz. Segít egy éjen át.

Csodálatos hatása

merev és szakadozott bőrré.

Ára K —'70 és 1'21.

Kapható az összes illatszerkereskedésekben, drogériákban, finomabb fodrászüzletekben, valamint a gyógyszertárakban.

Georg Dralle, Bodenbach a. E.

10 szög 50 fillér, arántul minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 f.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vasárnap betűből szedett minden szög 10 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők.

Allást keres

Cimbalom tanárnő magán órákat vállal. Cim leadandó kiadóhivatalban.

Lakás

Egy csinosan butorozott szobát keres egy németbirtalmi honpolgár. Ajánlatok az ár megjelölésével V. J. kérem leadni a kiadóban.

Allást kap

Egy fizetéses házmester felvétetik. Cim a kiadóban.

Különféle

VALODI gr. Keglevich cognac kapható a Deutsch üzletben.

Gyermekjátékok, franciababák, babakocsik, hintalovak, plüs- és posztó-állatok, társasjátékok, porcellánedények, chinaezüst ajándéktárgyak legnagyobb választékban mesés olcsón, Schwarz M. L.-nél Piac-utca 52., a megyeház mellett.

Welsz Ferencz gépzemre berendezett asztalos műhelye. Modern konyha és előszoba berendezések készen is kaphatók. József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Maczkó koma és mindenféle képes mese-könyvek! Zsoltárok, imakönyvek! Karácsonyra megérkeztek a gyönyörű díszkötésben rendkívüli árleszállítással kaphatók Harmathynál Fűvészkert u. 14. (Püspöki palotához 5-ik ház.)

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári áron kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Új szálloda. Merkur-szállodámat Hatvan-u. 61. sz. a., melyet ujonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és modern kávéházamat megnyitottam. — Hónapos szép szobák kaphatók. Szíves pártfogásba ajánlom. Üzletvezető vagy bérlő kerestetik a kávéházra és a szállodára. Esetleg külön-külön. Emerich Arnold.

Ha szándékosan pénzt takarítani, úgy olvassa el a hirdetését. Gyermek cipők 20/25 tartós, téli bélés 2 kor. 40. Gyermek cipők 26/28 tartós, téli bélés 3 kor. Fiu és leány cipők 29/34 tartós, téli bélés 4 kor. Fiu csizma 4 kor. 40.-től feljebb. Fiu ruha 4 kor. 40.-től feljebb. A legtartósabb férfi női cipők nagy választékban. Kalapok, sapkák és férfi divat cikkek nagyon olcsón Klein Izó nál, Csapó-u. 18.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek sajtá érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Egy női íróasztal és egy fehér uj vas-ágy eladó József kir. herceg-utca 21.

Vizvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben jóállás mellett. — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gyenes Antal. Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

Telefon-könyvecskék, csakis Debrecen és ezen hálózathoz tartozó községeket tartalmazók, felakasztható zsinórral, mai napig lezárva, 40 fillérért kaphatók lapunk kiadóhivatalában.

Koppasztott lúd- és kacsatoll,

félpehely és pehely, fehér és szürke, megvételre kerestetik egy németországi ágytollgyár által, készpénzfizetés mellett. Mintákat árjelöléssel és a készlet megnevezésével kér. Ische Ottó, Központi-szálloda Budapesten.

Karácsonyra

nagy árleszállítás!

Grünfeld Adolf és Társa

férfi- fiu- és gyermekruha-áruházban

Debrecen, Kistemplom mellett.

1913 Megjelent 1913
A MAGYARORSZÁGI SZÁLLODÁK, VENDÉGLŐK ÉS KÁVÉHAZAK

Cimtára

II. évfolyama 1913. évre. — Tartalmaz 1200 helységből:

2286 szálloda címet 11.239 vendéglő címet 1226 kávéház címet

Pontos! Összesen 15.785 címet! Megbízható!

A címtárban jelezve van a tulajdonos neve, az üzlet címe és berendezése, világítása, fűtés, omnibus, a szállodal szobák száma. A helység lakosainak száma, vasút, posta, távirat és telefon állomás, gyógyfürdők stb. stb.

Ára 10 korona.

Megrendelhető a Magyarországi szállodák, vendéglők és kávéházak címtára kiadóhivatalánál:

1913 Budapest, V., Pozsony-ut 4/d. szám. 1913

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglák

és legszebb nyersfalazati és

kémény-tégla

csak a

Karczagi agyagiparnál

Karozagon szereshető be.

Friedmann Sámuel

bádogos és vízvezeték-szerelő

:: műhelyét áthelyezte ::

József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

Megbecsülhetetlen

és megfizethetetlen gyógyszerül szolgál rheuma, köszvény, húlés okozta hasogatódás, nyilallás és szuródásoknál a kiváló hatású

Csillag növényessz.

Hirét és közkedveltségét különösen annak köszönheti, hogy fent nevezett bajoknál kitűnő hatása van és már rövid idei használat után javulás és gyógyulás áll be.

Gyomorgyengeség, szélgyörcs, fejfájás, köhögés, mellszorulás és több naponként előforduló bajnál :: kipróbált hatása van a ::

„Stella növényessz. fluid“-nak 1 üveg ára 40 fillér.

Mindkét kitűnő gyógyhatású szer több évi tapasztalás és kipróbálás után került forgalomba. Kiváló hatásuk rendkívül kedvelté és ismertté tette ugyannyira, hogy a legelterjedtebb házi szereknek tekinthetők.

Kapható a készítő REICHARD SÁNDOR

Csillag gyógyszer-tárában Debreczen, Árpád-tér.

SZABÓ LAJOS FIAI cégnél karácsonyra nagy árleszállítás.

Téli ruhaszövet 115 cm. széles métere K 2.— Karácsonyi ára 1 K 20 f
Angol divatszövet 135 cm. széles métere K 3.40 Karácsonyi ára 2 K 20 f
Double kosztümkelme 140 cm. széles métere K 5.— karácsonyi ára 3 K.— f
Francia gyapju Dolin métere K 1.80 Karácsonyi ára — K 90 f

Blouse és ruhaselymek métere K 3, 4, 6.— Karácsonyi ára 1, 2, 3 K
Színes bársonyok métere K 2.50 Karácsonyi ára 1 K 40 f
Jó mosó cosmanosi kartonok métere 90 fill. Karácsonyi ára — K 44 f
Divat flanel vелеzek métere K 1 karácsonyi ára — K 55 f

Kézitáskák, köpenyek, sálók, kendők rendkívüli leszállított árban!

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdáiban Piac-utca 49. a főpostával szemben.